

กรมป่าไม้ส่งนวัตกรรมพื้นฟูป่าต้นน้ำ

กรุงเทพธุรกิจ ● กรมป่าไม้ได้โหมนำ หน่วยงานรัฐและเอกชน ส่งนวัตกรรมพื้นฟูสภาพป่า 6 พันไร่ให้กับเขาพระยาเดินธง จ.ลพบุรี ระบุพื้นที่ต้นแบบการอนุรักษ์และพื้นฟูป่าต้นน้ำสำคัญ

นายถนอมพงษ์ สังข์รูป หัวหน้าโครงการพื้นฟูสภาพป่าไม้ เขาพระยาเดินธง เปิดเผยว่า กรมป่าไม้ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ(องค์การมหาชน) และ บริษัทเจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) หรือซีพีเอฟ ร่วมกันอนุรักษ์และพื้นฟูป่าต้นน้ำในลุ่มน้ำป่าสัก 5,971 ไร่ ซึ่งเป็นป่าผืนแรกของประเทศที่ใช้นวัตกรรมพื้นฟูป่า 4 รูปแบบผสมผสานกันตามความเหมาะสมของพื้นที่

“นวัตกรรมพื้นฟูป่าเสื่อมโทรม” เป็นกระบวนการที่ช่วยระยะเวลาให้ป่ากลับมาสมบูรณ์ได้เร็วกว่าการปล่อยให้ฟื้นตัวตามธรรมชาติ โดยมีกระบวนการสำรวจโครงสร้างป่า นำมาวิเคราะห์พัฒนาและวางแผน ทำให้เกิดรูปแบบการพื้นฟูป่า 4 รูปแบบ คือ 1.การปลูกป่าแบบพิถีพิถัน (จัดหาระบบให้น้ำแบบหยดทั่วทั้งแปลง) พื้นที่มีสภาพเสื่อมโทรมมากจำเป็นต้อง

ดำเนินการทุกขั้นตอนด้วยความใส่ใจ ตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ การรดน้ำ การใส่ปุ๋ย และการกำจัดวัชพืช

2. การปลูกป่าเชิงนิเวศ การปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติ เพิ่มความชุ่มชื้นด้วยการปลูกต้นกล้วยให้เป็นพี่เลี้ยง และใช้กล้าไม้ที่โตได้ดีในท้องถิ่นคลุมพางที่โคนต้น โดยใช้หมักชีวภาพเป็นตัวเสริมธาตุอาหารในดิน 3.การปลูกป่าแบบเสริมป่า พื้นที่มีแม่ไม้และลูกไม้เกิดขึ้นตามธรรมชาติแต่ไม่กระจายทั่วพื้นที่ จึงต้องปลูกต้นไม้เสริมและกำจัดเถาวัลย์ที่ปกคลุมเรือนยอด เปิดให้แสงส่องถึงลูกไม้ที่อยู่พื้นดิน

และ 4. การส่งเสริมการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ พื้นที่มีแม่ไม้และลูกไม้อยู่แล้วแต่ไม่สามารถสืบพันธุ์หรือเติบโตเป็นไม้ใหญ่ได้ เนื่องจากเถาวัลย์กดทับเรือนยอดและบังแสง ต้องกำจัดเถาวัลย์ที่ปกคลุมเปิดให้แสงส่องถึงลูกไม้ที่อยู่พื้นดิน

ทั้งนี้พื้นที่เขาพระยาเดินธง อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี เป็นพื้นที่ต้นแบบในการอนุรักษ์และพื้นฟูป่าต้นน้ำที่สำคัญ จากป่าเสื่อมโทรมเต็มไปด้วยหนามสนิมและวัชพืชขึ้นปกคลุมทำให้ยากแก่การฟื้นตัวได้เองตามธรรมชาติ จำเป็นต้องได้รับการพื้นฟูที่ดี เพื่อให้ป่ากลับมาอุดมสมบูรณ์

“ลักษณะพื้นที่ในโครงการเขาพระยาเดินธง เป็นพื้นที่ป่าส่วนหนึ่งที่เหลือในเขตของ อ.พัฒนานิคม นอกจากนั้นก็เป็นพื้นที่ทำกิน พื้นที่ต้นน้ำตรงนี้เป็นแหล่งสุดท้ายของอำเภอก่อนที่จะลงแม่น้ำป่าสัก การรักษาพื้นที่ตรงนี้ไว้ก็ช่วยแหล่งต้นน้ำแม่น้ำป่าสักและชาวอำเภอพัฒนานิคมได้ใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต พื้นที่ไม้หลากหลายชนิดที่นำมาปลูกไว้ในพื้นที่ เพื่อสร้างสภาพป่าตรงนี้ให้เป็นป่าธรรมชาติจริงๆ ไม่เหมือนกับสวนป่าปลูกทั่วไป” นายถนอมพงษ์ กล่าว

ด้านนายรอบ ชัยวัตติ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3 ตำบลพัฒนา ซึ่งอยู่ในบริเวณพื้นที่เขาพระยาเดินธง กล่าวว่า นับตั้งแต่ “โครงการซีพีเอฟ อนุรักษ์นิเวศลุ่มน้ำป่าสักเขาพระยาเดินธง” เริ่มเข้ามาพัฒนาพื้นที่ในมิติต่างๆ ทั้งการปลูกป่า สร้างฝาย รวมถึงให้การสนับสนุนสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ความสมบูรณ์ในพื้นที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

อีกทั้งพันธุ์ไม้ต่างๆ ที่กรมป่าไม้คัดสรรเพื่อปลูกเลียนแบบธรรมชาติ อาทิ ต้นโพธิ์ สะเดา คุณ ปิป อินทนิล มะค่า มะค่าโมง รวมถึงต้นพยอม นอกจากเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่แล้ว ยังเอื้อต่อการแพร่ขยายพันธุ์ของนกชนิดต่างๆ รวมถึงการเป็นแหล่งพักพิงที่ดีของสัตว์ป่าในอนาคตต่อไป